

T.a.v. Raadsfracties
Gemeente Apeldoorn

Ugchelen, 24 maart 2011

Betreft: brandweer Ugchelen

Geachte raadsleden,

Onlangs ontving u in afschrift van ons een brief, gedateerd 4 januari 2011, gericht aan de commandant van de brandweercluster Epe- Voorst- Apeldoorn.

In die brief vroegen wij om opheldering over een aantal uitspraken van de commandant gepubliceerd in de Stentor betreffende de opgedragen bezuinigingen en dienstengevolge (...) een reorganisatie.

In zijn antwoord aan de dorpsraad laat de commandant desgevraagd weten dat de veiligheid van Ugchelen en specifieke kenmerken als de ligging en de aanrijtijden zeker zullen worden betrokken in zijn advisering aan de gemeenteraad.

Waren we in januari nog niet op de hoogte van de consequenties van de aangekondigde bezuinigingen, toen nog eufemistisch aangeduid als een andere manier van werken, thans beschikken ook wij over het rapport "Organisatieplan brandweercluster Epe- Voorst- Apeldoorn" dd, 11 februari 2011.

Een rapport overigens waarover de Stentor op zaterdag 19 februari al berichtte.

De dorpsraad heeft kennis genomen van dat rapport en moet tot zijn grote teleurstelling, onbegrip en verontwaardiging constateren dat de post vrijwillige brandweer Ugchelen wordt "wegbezuinigd"; een kille boekhoudkundige maatregel .

De specifieke kenmerken waarover eerder nog werd gesproken en welke zouden kunnen, en naar onze mening ook moeten pleiten voor handhaving van de post Ugchelen worden nauwelijks behandeld.

Veiligheidsargumenten en sociale aspecten spelen nauwelijks een rol in de finale afweging.

Voor wat betreft de veiligheid is o.i. juist van het tegendeel sprake: een verminderde veiligheid!

De dorpsraad zal zeker bezwaar maken tegen dit voornemen.

In het navolgende willen wij trachten inhoudelijke argumenten aan te geven welke pleiten voor het in stand houden van de post Ugchelen.

Algemeen.

Het vrijwillige brandweercorps Ugchelen werd in 1893 opgericht.

Dit "instituut" is geworteld in de Ugchelense samenleving en vervult daarbinnen meerdere rollen: behalve de brandweerpreventie en –bestrijding zijn de Koninginnedag, de Ugchelse Zomerfeesten en ijspret op de ijsbaan moeilijk denkbaar zonder de inzet van vrijwilligers van de brandweer.

In 2008 werd aan het corps voor deze inzet voor Ugchelen de Dorpsprijs uitgereikt.

Maar het belangrijkste is dat het corps kennis, inzet en paraatheid maximaal uitoefent.

Dit gegeven wordt overigens door de commandant niet ontkend.

Opheffing van het corps zou een sociale “drainage” voor Ugchelen betekenen; een niet te onderschatten factor, juist in deze tijden.

Zoals gezegd, behalve sociale binding, is ook de veiligheid in het geding.

Vanuit bovenvermelde context willen wij de diverse aspecten uit het rapport beoordelen. Voor de leesbaarheid wordt de opzet van het rapport gevolgd.

Over “de brandweer van morgen” (blz.5)

De 5^e alinea beginnend met “de huidige sturing op...” begrijpen wij niet

Sturen op het hoogst mogelijk maatschappelijk rendement zou een vanzelfsprekendheid moeten zijn voor een dienstverlenende instantie. Daartoe dienen inderdaad regelmatig nieuwe instrumenten te worden ontwikkeld.

Maar dat het promoten van rookmelders en het aanbrengen van sprinklerinstallaties als innovatief wordt aangemerkt, als een andere benadering van brandveiligheid, dat lijkt ons wat “overdreven”. En rookmelders en sprinklerinstallaties op snelweg en het spoor, in bos en op de hei? Een wel heel innovatieve gedachte!

Om op basis van dergelijke filosofieën onrendabele posten te sluiten gaat ons te ver.

En, wanneer wordt een post onrendabel beschouwd? Wat zijn hiervoor de criteria uit oogpunt van maatschappelijk rendement?

Naar onze mening dient de “brandweer van morgen” zo dicht mogelijk bij de burger te staan.

Dus niet uit- of verplaatsen, maar “in-plaatsen”.

Over “brandweezorg”

Als je de criteria voor de beoordeling van brandweezorg, zoals genoemd op blz. 6 loslaat op Ugchelen, dan kan de uitkomst van de analyse wel eens heel anders zijn en juist noodzaken tot instandhouding van de post.

We denken dan vooral aan leeftijdsopbouw, het relatief oude woningbestand en de kwetsbare elementen en objecten.

Over de “opkomsttijd”.

Misschien wel het belangrijkste criterium waar het de veiligheid van personen en goederen betreft.

Wij constateren dat de normtijden worden verlengd; een risicovol uitgangspunt.

Je kunt van mening verschillen over de aanvaardbaarheid van risico's maar in gesprekken met het brandweercorps Ugchelen is ons, dorpsraad, duidelijk geworden dat de normtijden niet gehaald worden indien de post Ugchelen wordt gesloten.

Weliswaar mag het bestuur van de veiligheidsregio gemotiveerd afwijken van de normtijden, maar in het geval Ugchelen lijkt ons het risico te groot geworden.

De dorpsraad vindt het onaanvaardbaar dat de normtijd wordt “verhoogd” als dat ten koste gaat van de veiligheid, het gevoel van veiligheid.

Een snelle inzet kan vaak nog veel persoonlijk leed en economische schade besparen.

En dat laatste is vooral van belang voor de vele oudere inwoners van Ugchelen. Zoals eerder in onze brief aan de commandant door ons opgemerkt, Ugchelen kent relatief veel “zwakke” plekken:

Winkelcentrum Ugchelen Plaza, 4 scholen, zorginstellingen (Randerode, Caesarea, Sprengenhof, Rumah Saya, de Wending, het Gelre-ziekenhuis, een relatief fors aantal bedrijfspanden, gerelateerd aan papier (!), de aanwezigheid van bos, hei, campings, spoorlijn (gevaarlijke stoffen) en ong. 18 km snelweg; locaties waar in geval van nood snel ingrijpen van de brandweer noodzakelijk is.

Zo ook het relatief oude woningbestand met veel brandbare materialen: snelle hulp is geboden.

Het klinkt nogal cynisch als het rapport zegt (blz.8): *“veel mensen veronderstellen dat de brandweer mensenlevens redt. Dat is niet mogelijk. Mensen kunnen alleen zichzelf redden”*. Naar onze mening feitelijk onjuist; je hoeft het nieuws hierover maar te volgen. En het mag zeker geen argument zijn om *“dus maar later te komen; u moet zich zelf eerst maar proberen te redden.”*

Leg dat de relatief oudere inwoner van Ugchelen maar eens uit!

Als dan ook nog de omliggende posten rond Ugchelen worden opgeheven dan duurt het naar onze mening nog langer voor de brandweer *“voor de deur staat.”*

Juist de centrale ligging van de post Ugchelen pleit voor instandhouding van deze post.

Over “het clusteronderdeel Apeldoorn” (blz.20 e.v.)

De dorpsraad is niet in staat – de noodzakelijke kennis daarvoor ontbreekt- om een oordeel uit te spreken over de noodzakelijke kosten, verplichte uitgaven en financiële taakstelling van een goed geoutilleerd brandweercorps dat aan zijn wettelijke verplichtingen moet voldoen.

Dat gebrek aan kennis maakt het moeilijk de voorgestelde bezuinigingsopties te beoordelen, anders dan de veiligheidsrisico's.

Maar *“snijden”* in de organisatie – zoals op blz. 22 wordt voorgesteld – zijnde de enige bezuinigingsoperatie, dat lijkt de gemakkelijkste weg. (waar hebben we dat meer gehoord?)

En als dit ook nog ten koste gaat van waardevolle, gemotiveerde vrijwilligers, dan worden de vraagtekens alleen maar groter.

De nadelen met betrekking tot inzet vrijwilligers (zie blz.22) gelden niet voor de post Ugchelen, zo is ons verzekerd.

Maar wellicht het meest belangwekkend en intrigerend zijn de volgende zinsneden in het rapport op blz. 22 e.v.:

“inmiddels zijn de voorbereidingen gestart voor een brandweerpost in Apeldoorn-Zuid””.

“een brandweerpost in het zuidelijk deel van de stad betekent dat de organisatie anders ingericht kan worden.”

En in de conclusie op blz.24:”

“het aantal ontwikkelingen wordt beperkt door de ontwikkelingen rond de post Zuid”! Met als resultaat dat een *“aantal posten gesloten kan worden”*.

Met andere woorden: de nu voorgestelde organisatieverandering en de financiële consequenties waren in grote lijnen reeds lang bekend.

Immers, het kan toch niet anders dat met het nemen van een dergelijk belangrijk besluit een *“doorkijk”* is gemaakt naar de toekomst, zowel organisatorisch als financieel?

Onze vragen:

wanneer is besloten tot de bouw van een brandweerpost op Aruba?

welke overwegingen lagen aan dit besluit ten grondslag?

welke organisatorische en financiële consequenties zijn toen in kaart gebracht?

Kan het zijn – en die verhalen bereiken ons – dat de kosten van de nieuwbouw op Aruba onevenredig zwaar drukken op de brandweerbegroting en dat de vermelde bezuinigingsposten daarvan een gevolg zijn?

Met andere woorden, het eerder genomen besluit tot nieuwbouw op de locatie Aruba betekende impliciet de sluiting van vrijwilligersposten.

Of zien wij dit verkeerd?

Over “taken en ambities” (blz.26)

De dorpsraad kan zich vinden in de geformuleerde doelstellingen.

Het is in dit verband zelfs wrang dat de daartoe geformuleerde sleutelwoorden juist zo naadloos van toepassing zijn op de (vrijwilligers van de) post Ugchelen, die desondanks moet worden opgeheven.

Dorpsraad: samenvatting en conclusies.

Het rapport "Organisatieplan brandweercluster Epe- Voorst- Apeldoorn" is een technisch en financieel verhaal, leidend tot een nieuwe organisatie(vorm) op grond van noodzakelijk geachte bezuinigingen.

Dit organisatieplan vwb de cluster EVA wordt sterk ingekleurd door een eerder genomen besluit tot nieuwbouw op de locatie Aruba. Naar de mening van de dorpsraad stonden de nieuwe organisatie en de daaraan verbonden financiële consequenties min of meer vast toen het besluit tot het bouwen van een nieuwe post op Aruba werd genomen.

Een te betreuren gang van zaken!

In het rapport komen de sociale aspecten nauwelijks aan de orde: wat betekent de sluiting van de post voor de vrijwilliger? Wat betekent de sluiting van de post voor, in dit geval, de inwoners van Ugchelen?

Het vrijwillige brandweercorps, zowel de organisatie als de individuele vrijwilliger, heeft een sterke 100-jarige binding met het dorp en directe omgeving.

Wij hebben het reeds in onze brief van 4 januari aan de commandant geschreven: het vrijwillige corps Ugchelen heeft haar waarde voor Ugchelen en omgeving ruimschoots bewezen.

Zo'n corps verdient het te blijven; ook in het belang van de stad Apeldoorn mede dankzij zijn centrale en strategische ligging.

Bij brand of andersoortige calamiteit rekent de burger op een zo snel mogelijke inzet en hulp van de brandweer. Daar kan geen rookmelder, sprinklerinstallatie of andere preventieve maatregel tegen op.

De dorpsraad Ugchelen vindt op grond van de aangevoerde argumenten de sluiting van de vrijwillige brandweerpost Ugchelen onaanvaardbaar en zal zich daartegen verzetten, waar enigszins mogelijk.

De dorpsraad hoopt op steun vanuit de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

Wilma Pothoven, secretaris

cc. Commandant brandweercluster Epe- Voorst- Apeldoorn
Burgemeester De Graaf, corpsbeheerder
wethouder Spoelstra, wijkwethouder
wijkraad Orden
wijkraad Zuid
stadsdeelmanager S.Gerritsen
ondernemingsraad gemeente Apeldoorn
Vrijwillige Brandweer Ugchelen